

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

Prima Ratio. Quies ab opere seruili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

ab opere seculari feriari, vsquedum affulgeret Sabbathum, hoc est longa quies aternitatis.

Et hæc ad Sabbathi notionem, cultumque faciunt, à quibus redeo ad sacros ordines, quaeroq; cur ij Sabbatho potius, quã alio quouis die conferantur.

Rationes cur ex Ecclesiæ instituto ordines
dentur in Sabbatho?

PRIMA RATIO.

Quies ab opere seruili.

IN oculis, in manibus est ratio, dies Sabbathi mysterio seruit: docet enim Clericum, cum primum ad ordines ascendit, debere ab opere seruili quiescere.

Quanam inquires ea sunt opera seruilia?

Non ea crede, quibus implicantur manus, & obruuntur humeri: sed potius ea quibus malè distinetur, & occupatur immortalis animus: ea inquam ad quæ trahimur impotenti tyrannide passionum nostrarum, de quibus Ambrosium audi facundè differentem.

Est, inquit, qui cum paucioribus præsit, pluribus Dominis, & grauioribus seruit; seruit enim proprijs passionibus, seruit cupiditatibus suis, quarum dominatum, nec nocte fugere potest, nec die, quia intra se Dominos habet, intra se seruitium patitur intolerabile.

*Ambros.
l. 2. Epist.*

Vt autem abeamus ab illo seruitio, ab illis Do-

K

minis,

74 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
minis, seu potius tyrannis, qui opera seruilia libera-
menti imponunt, monet ipsa dies Sabbathi, quæ
fui nominis etymologia quietem indicit; primum
à passionibus, earumque operibus, tum etiam à cu-
ris, nimiaque sollicitudine rerum huius sæculi, vi-
tæque mortalis, à qua vt discedamus, etiam vrget
Paulus, vas electionis, Gentium Doctor, *nemo*, in-
quit, *militans Deo implicat se negotijs secularibus.*

*Ad Ti-
mot. 2. c.
2. v. 4.*

Ea porrò sunt vitæ negotiationes, tractationes
vulgarium rerum, quæ ad victum, ad rem familia-
rem, ad commutabilia fortunæ bona pertinent,
vnde existit auaritiæ labes, aliæque animi cupidita-
tes inflammantur. Ijs sese implicare non debet, qui
Deo militat: miles enim, qui sub aliquo Principe
stipendia meret, nec mercaturam curat, nec agricul-
turam exercet, nec sese abijcit ad opificium, aliasque
domesticas curas. Imo nec de victu adeo laborat:

*L. 14. In
exhort. ad
Castitatē.*

nimirum ea cura penes est Duces, ac Principem:
militis est armis intédere, spectare prælia, victorias
meditari. Vnde & militibus olim vetitum fuisse
coniugium probat Tacitus, & suo æuo cœlibes
fuisse author est Tertullianus: ita nimirum fieri o-
portuit, ne qua familiæ cura distraheret, ne vxoris
aut prolium amor, à bello reuocaret. *Mens enim
deuota prælijs non debet alijs cogitationibus occupa-
ri*, inquit Cassiodorus.

*L. 1. Var.
Ep. 7.*

Quod si eos qui mundo, terrisque militant, à re-
bus

bus sæcularibus pœnitus abstinere necessum est: multò magis hi, qui cœlo merent atque æternitati, rebus inanibus contemptis, abiectaque cura sæcularium, sacris tantum operari, & amore Numinis curare cœlestia, proculque à terrenis recedere debent. Ad eos enim spectat illud Isaïæ. *Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite tangere: exite de medio eius, mundamini qui fertis vasa Domini.* Isa. 52. v. 11.

Vasa Domini ferunt, inquit D. Gregorius, *qui proximorum animas ad æterna perducendas in sua conuersationis fide suscipiunt. Apud semetipsos ergo quantum debeant mundari, conspiciant, qui ad æternitatis templum vasa viuientia in sinu propriae spon-* D. Greg. 2. p. Pa- for c. 2. *sionis portant.*

Quod si forte ab illo secessu, & negotiorum sæcularium turba, quæ verè animos inquinat, & pollut (quis enim vt aureo ore Chrysologus. *Per vitiorum gurgites impollutus incedit? quis carnis negotia, vitæ causas, actus mundi sine querela per agit?*) si te, inquam, ab illo secessu, ab illa quiete, & ordinationis tuæ Sabbatho auocat importuna amicorum turba, si aliqua sanguinis communio, & vt videtur necessitudo quedam, dic age cum Romano sapiente. *Non vaco ad istas ineptias, ingens negotium in manibus est.* Seneca Ep. 49. Negotium dico Cœli, salutis, æternitatis, & immortalis Dei.

Quod si sapientis illius voces, & propè Christia-

na oracula, amici, parentesque plus æquo importu-
ni non audiant, sponsam appella, & de cœlesti sede
euoca. Audient heroinam illam diuinam exutam
omni rerum abiectarum colluue: exaggerabit il-
la, atque opponet animi sui, tuique votum, dicet-
Cant. 5. que: *expoliaui me tunica mea, quomodo induar illa?*
v. 3. *laui pedes meos, quomodo inquinabo illos?*

Hæ sunt voces, iustaque excusatio, quam præ-
textit sponsa, id est, mens Deo, & sacris aris deuota.
Expoliaui me tunica mea, ea inquam, quam à primis
Gen. 3. parentibus Adamo, & Eua acceperam. Fecerat illis
Deus tunicas pelliceas, & induerat eos. Meritò pel-
liceas esse oportuit, & mortuorum animantium
exuias, vt quia à peccato mortui, & bestiarum in-
star ad pastum abijci, & huius æui mortalis curis
vacare debuerunt, easque vna cum tunica pellicea,
cum vestibis mortalitatis erant in posteros emissu-
ri. Verum eas fœlici forte exiit sponsa, exiit ani-
mus Deo sacer, ideòque cum illa è lectulo quietis
suæ, ac Sabbathi: iterum ingeminat illud. *Expoliaui
me tunica mea, quomodo induar illa; laui pedes meos,*
(affectus, inquam, & abiecti animi propensiones)
quomodo inquinabo illos? quomodo ad pristinas for-
des, ad amorem vilium rerum, tractationemque re-
dibo; ab ijs iam inde piè, ac beatè spoliatus, & vin-
di que lotus, per me, per superos, redibo nunquam,
nunquam abiecta tunica induar, nunquam lotos
pedes

pedes inquinabo. Hæc decreta magnæ mentis, hæc quies, hic Sabbathismus.

SECUNDA RATIO.

Quies, & secessus spiritalis.

Alterum ad quod nos tacitè vocat Sabbathum ordinationis nostræ, est otium spiritale, secessus opportunus, & pia dierum aliquot solitudo, ad quam etiam nos ipsa natura, ratio, necessitas, maiorum exempla allicere videntur.

Naturam ipsam eò propendere euincit illud, quod etiam illam amarint Ethnici.

Romanus Orator Tullius non existimauit eum esse liberum, qui huic otio non vacaret, *mibi*, inquit, *is liber esse non videtur, qui non aliquando* 2. de Orat. *nihil agit*. Eam porrò libertatem vt assequeretur in Tusculanum suum secedere solitus; vt qui Romæ Reipublicæ fuerat, in suo Tusculo suus esset: ita enim scripsit olim. *Moror in Tusculano meo semiliber*. Nimirum à Reipublicæ curis, ab æstu negotiorum, aliquid de natua libertate quodammodo decesserat, quod ab illo secessu accedebat.

Ciceronem imitatus Seneca de seipso ita loquitur. *In hoc secessu me recondidi, & fores clausi, vt* Ep. 81. *prodesse pluribus possem, nullus nisi per otium dies exit, partem noctium studijs vendico, non vaco somno; sed succumbo, & oculos vigilia fatigatos, cadentesque*